Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0521U101790

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 23-09-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коваленко Наталія Дмитрівна
2. Kovalenko Nataliya Dmytrivna

Кваліфікація: к.філол.н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 10.02.01

Назва наукової спеціальності: Українська мова

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 22-09-2021

Спеціальність за освітою: Українська мова і література

Місце роботи здобувача: Кам’янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Код за ЄДРПОУ: 02125616

Місцезнаходження: вул. Огієнка, буд. 61, м. Кам'янець-Подільський, Кам'янець-Подільський р-н., Хмельницька обл., 32300, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.173.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут української мови НАН України

Код за ЄДРПОУ: 21569266

Місцезнаходження: вул. Грушевського, 4, м. Київ, 01001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут української мови НАН України

Код за ЄДРПОУ: 21569266

Місцезнаходження: вул. Грушевського, 4, м. Київ, 01001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 16.21.13, 16.21.49

Тема дисертації:

1. Фразеологія в діалектному мовленні: ареальне варіювання і функціонування.

2. Phraseology in dialectal language: areal variation and functioning.

Реферат/анотація:

1. У дисертації досліджено фразеологію українського діалектного континууму з увагою до складу та просторового варіювання фразеологізмів, специфіки їхнього поширення та функціонування в живому говірковому мовленні, текстової поведінки; обґрунтовано й апробовано прийоми текстозорієнтованого опрацювання народної фразеології; з'ясовано роль фразеології у формуванні й відтворенні мовної картини світу українців. Виявлено різні значення однакових компонентів, семантичні відмінності в межах груп говірок, наявність ареальних кореляцій, коли територія побутування фраземи та її компонента збігається. Доведено, що в текстах діалектного мовлення можна спостерігати активізацію всіх потенційних можливостей фразеологізмів, що доводить їхню багатоплановість, а також продукування нових семантичних відтінків із метою привернення уваги слухача. Запропоновано методику автокоментування для записів та аналізу фразеологізмів говірок, що уможливить швидше та повніше наповнення емпіричної бази української мови. Описано специфіку функціонування у складі фразеологізмів номінацій із різних тематичних груп (побутові предмети, господарські знаряддя, назви приміщень та їх елементів, флори та фауни та ін.), частоту

їх уживання, діалектні варіанти, передбачувану й непередбачувану сполучуваність; простежено просторове поширення фразем і їх компонентів.

2. In the dissertation the peculiarities of areal distribution and variation of phraseological units of Ukrainian dialect language by their spatial-semantic analysis taking into account functional features and changes of component composition, contextual possibilities of phrasemes have been researched. In order to achieve detail in the studying of the phrasemics of dialects, individual linguistic phenomena, textual recordings of material and records for various questionnaires have been applied. It has been proved that in the texts of dialectal language the activation of all potential possibilities of a phraseological unit, which proves its versatility, as well as the production of new semantic nuances in order to attract the listener's attention can be observed. Different meanings of the same components, semantic differences within speech groups of dialects, the presence of areal correlations, when the territory of the phraseme and its component coincide, have been revealed. The role of phrases as signs of language in coherent texts of oral speech has been clarified, which is complicated by the contradictory nature of these units, the interaction of many factors in the process of their creation, as well as the peculiarities of motivations. In dialect phraseology we observe different meanings of the same components, semantic differences within groups of dialects, the presence of areal correlations, when the territory of the phrase and its component coincide. It has been proved that lexical units that have become obsolete and are unknown to dialect speakers can be recorded in phraseology. Preliminary analysis confirms the idea of the presence of spatial correlations, with the involvement of a larger empirical basis of Ukrainian dialectology, the areal description can be clarified and supplemented.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гриценко Павло Юхимович
2. Hrytsenko Pavlo Yuhymovych

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гриценко Павло Юхимович

2. Hrytsenko Pavlo Yuhymovych

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Навальна Марина Іванівна

2. Navalna Maryna Ivanivna

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Венжинович Наталія Федорівна

2. Venzhinovich Natalya Fedorivna

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Глуховцева Катерина Дмитрівна

2. Hlukhovtseva Kateryna Dmytrivna

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Гриценко Павло Юхимович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Городенська Катерина Григорівна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.